

KALENDÁR

OSOBNOSTÍ

a
ich

myšlienok

2015

Schweitzer

Russell

Masaryk

Teilhard

Pasternak

Exupéry

Štefánik

Newman

Pasteur

Bohr

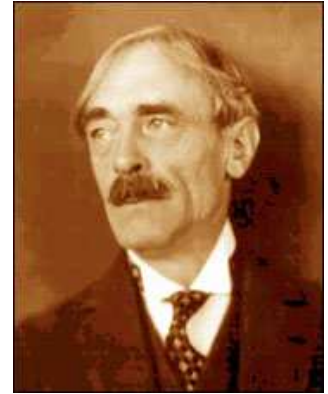
Komenský

Kipling

Človek je absurdný tým, čo hľadá, je však veľký tým, čo nachádza.

- *Veľká duša má ako znak tú slabosť, že chce vyťažiť zo seba samej nejaký predmet, ktorý by ju udivil, ktorý by sa jej podobal a ktorý by ju priviedol do zmätku, aby bola čistejšia a neporušiteľnejšia a akosi ešte potrebnějšía než samo bytie, z ktorého ten predmet vzišiel.*
- *Jediným tajomstvom je možno tajomstvo našej zvedavosti: tá nás zaťažuje problémami, ktorých formulovanie našu existenciu i existenciu nášho ducha predpokladá, ktorých riešenie však túto existenciu prináša ako svoj výsledok.*

- *Všetko, čo vieme, môže nám poslúžiť vo všetkom, čo robíme. Inteligencia spočíva v tom, že dokážeme všetko využiť. Je teda istým druhom nemravnosti. Aj v genialite je kus zločinu.*
- *Zlé chvíle sú na to, aby nás poučili o istých veciach, o ktorých nám tie dobré nič nevravia.*
- *Len jedno treba urobiť: prerobiť seba samého. Ale nie je to také jednoduché. Kto chce robiť veľké veci, musí sa hlboko zamýšľať nad maličkosťami.*
- *Myslenie je vždy výnimkou zo všeobecne platného pravidla, ktorým je nemyslenie... Tí, čo vidia veci až príliš presne, ich vlastne presne povedané, nevidia... Bojte sa pravdy ako ohňa, má jeho vlastnosti: nič jej neodolá.*
- *Všetko, čo vravíš, hovorí o tebe: práve keď hovoríš o druhých...*
- *Keď dôjdeme do cieľa, veríme, že sme šli správnou cestou...*
- *Byť človekom znamená mať nevysvetliteľný pocit, že v každom je kus všetkých a vo všetkých kus každého.*
- *Keď sa to tak vezme, všetko sa nakoniec scvrkne na to, že sa pozeráme na roh stola, na kus steny, na svoju ruku alebo na kúsok oblohy... Politika života. Skutočnosť je vždy v opozícii... Som zabúdanie tou istou mierou ako myslenie... A s tým, čo je najviac mnou, mám najmenej do činenia.*

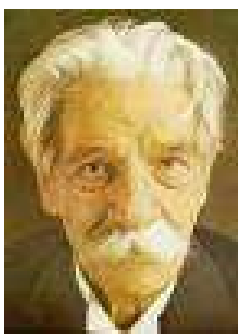

- *Človek musí mať nadbytok času a prostriedkov, aby mohol byť synom Božím, chránencom Múz, osobnosťou - aby mohol byť niekým, nie hračkou okamihu... Človek visí na kríži svojho tela. Zmučenú hlavu mu dlhými pichliacmi doráňala trňová koruna myšlienok...*
- *Ťažkosť našej doby spočíva v tom, že budúcnosť už nie je tá, čo bývala.*
- *Nenávisť slabochov nie je tak nebezpečná ako ich priateľstvo.*
- *Všetky revolúcie sú priamym následkom pomalosti evolúcie.*
- *Len v extrémoch má svet svoju cenu a len v priemernosti svoju trvácnosť.*

Paul VALÉRY (30.10.1871–20.7.1945)
(dmj)

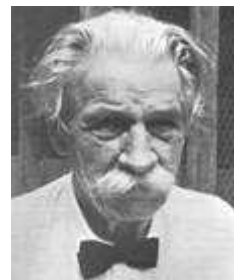
Albert SCHWEITZER

(14. 1. 1875 – 4. 9. 1965)

Vyštudoval teológiu a filozofiu na štrasburskej univerzite, parížskej Sorbone a v Berlíne. Súčasne študoval aj hru na organe v Paríži. Prvých 30 rokov žil pre vedu a umenie, potom zasvätil svoj život bezprostrednej službe ľuďom. Po ukončení lekárskeho štúdií (1913) odišiel prvý raz do Afriky. V Lambaréne (Gabun) založil a vybudoval pralesnú nemocnicu. V trópech čierneho kontinentu pracoval, aj s prestávkami, 52 rokov. Nezištne. Za cenu osobných obetí. Mnohým v Európe pripadal ako Don Quijote. Na získanie finančných prostriedkov usporadúval organové koncerty a písal knihy (napr. *Medzi vodou a pralesom, Z môjho života a myslenia, Úpadok a obnova kultúry*). Uveril, že

ľudstvo môže priviesť k rozumu najskôr živý príklad činorodej ľudskosti a naozajstnej lásky k blížnemu. Získal Nobelovu cenu za mier (1952) i prívlastky: Dobrodruh milosrdenstva, Bojovník za skutočnú ľudskosť, Trinásť Ježišov apoštol, Svätý František 20. storočia, Génius ľudskosti, Veľký Oganga. **Schweitzer** odhalil, že základným princípom každej mravnosti je úcta k životu. Ako skutočný humanista postavil skutky nad slová, nad vierouku etiku úcty k životu, nad vedu konkrétnu nezištnú pomoc. Pochovali ho v tóni palmy v skromnom hrobe na pozemku jeho africkej oázy.

Z myšlienok

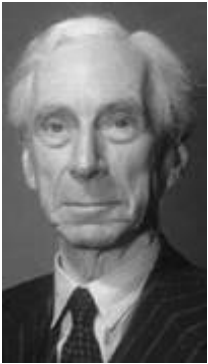
- *Nesmieme svoj život držať iba pre seba. Kto v žití prijal mnohé dobré a krásne, je povinný odovzdať ho v príslušnej miere. Kto zostal ušetrený pred vlastným utrpením, nech cíti povinnosť mierniť utrpenie iných. Musíme všetci spoločne niesť bremeno utrpenia, ktoré zaťažuje ľudstvo.*
- *Za všetko, čo sme si osvojili z miernosti, pokory, dobrotivosti, sily odpúšťať, z pravdivosti, vernosti a odovzdanosti v utrpení, vďačíme ľuďom, pri ktorých sme to isté zažili, tu pri významnej, inokedy pri nepatrnej udalosti. Myšlienka, ktorá sa stala skutočným životom, preskočila ako iskra do nášho vnútra a rozsvietila tam svetlo.*
- *Hľadaj, aby si našiel uplatnenie svojej ľudskosti. Nedaj sa zastrašiť, ak musíš čakať alebo experimentovať. Buď pripravený na sklamanie. No nepremeškaj úlohu, v ktorej sa máš prejaviť ako človek.*
- *Dobrota pôsobí jednoducho a neustále. Vyvoláva zase dobro, posilňuje samé seba. Preto je najúčinnnejšou a najintenzívnejšou silou. To, čo človek vydá svetu ako dobro, pracuje v srdciach i myšliach ľudí.*
- *Ak sa nájdú ľudia, ktorí sa postavili proti duchu bezmyšlienkovitosti a ak to budú osobnosti dost' čisté a hlboké, aby ideály mravného pokroku z nich vyžarovali ako skutočná sila, nastane pôsobenie ducha tak mocné, že vyvolá nové myslenie ľudstva.*
- *Pokolenie, ktoré sa oddalo akémusi nepretržitému, do istej miery samočinne pôsobiacemu pokroku a ktoré sa domnievalo, že pritom nepotrebuje nijaké mravné ideály, lebo bude napredovať iba rozumom a vedomosťami, dostalo sa do situácie, ktorá mu podáva hrozný dôkaz o jeho omyle.*
- *Len pravda, láska, zmierlivosť, láskavosť a dobrota sú tou silou, ktorá je mocnejšia ako všetko ostatné... Najvyšším prejavom ducha je láska. Láska obsahuje moment večnosti dosiahnuteľný pre človeka už na tomto svete... Humanizmus a mravnosť musia vo svete triumfovať.*
- *Spolahlivá viera v pravdu, ktorá je myslením poznateľná, tvorí moju fundamentálnu skúsenosť. Človek je myslením vedený k etickému postoju aj ku zbožnosti.*
- *Jediné na čom záleží, je, aby sme zápasili o svetlo v nás.*
- *Príklad nie je iba najlepším, ale priam jediným spôsobom, ako presvedčiť iných!*
- *Človek nemusí cestovať až do Afriky, ak chce vykonať v živote čosi záslužné a užitočné. Každý z nás môže nájsť svoje Lambaréne kdekoľvek.*

(dmj)

Bertrand RUSSELL

(18. 5. 1872 – 2. 2. 1970)

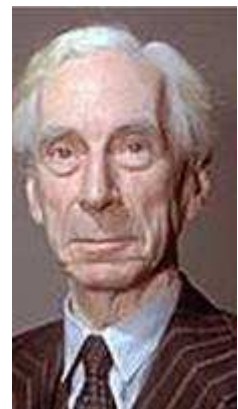

Lord **Bertrand Artur William Russell**, bol jednou z najvýznamnejších osobností 20. storočia. Na Trinity College v Cambridgi vyštudoval matematiku a filozofiu. Životom a dielom sa zapísal do dejín ako matematik, logik, filozof, sociálny kritik a verejný činiteľ. Trojväzkové monumentálne dielo *Principia mathematica* (1910–1913, spoluautor A.N. Whitehead) zavŕšilo výskum v oblasti matematickej logiky a spresnilo všeobecnú logicko–jazykovú stránku základov matematiky. Svojimi prácami zasahoval do ekonómie, etiky, filozofie, sociológie, psychológie, politiky i histórie. Brilantný umelecký i odborný štýl mu umožňoval vyjadriť hlboké myšlienky jasne a prehľadne. Naznačme jeho bohatú publikačnú činnosť: *Princípy sociálnej reformy; Cesty k slobode; Analýzy ducha; O výchove; Ako si vyrobiť šťastie; Výchova a spoločenský poriadok; Filozofia a politika; Ľudské poznanie, jeho rozsah a hranice; Nové nádeje na zmenu sveta; Etika a politika v ľudskej spoločnosti*. **Russell** bol spoluzakladateľom a prvým prezidentom Pugwaského hnutia vedcov za mier. Za mnohostranné a významné diela, v ktorých zastával humanistické ideály a slobodu myslenia, dostal Nobelovu cenu za literatúru (1950). Zostal len šľachticom ducha a rozumu.

Z myšlienok

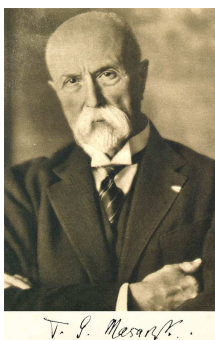
- *Filozofia je zem nikoho, ktorá sa rozprestiera medzi vedou a teológiou a vystavuje sa útoku z oboch strán.*
- *Každý, kto sa zaoberal akoukoľvek tvorivou prácou, skúsil v menšom stupni stav mysle, keď sa po dlhej práci prejaví v okamžitej nádhere pravda alebo krása – môže to byť v súvisi s niečím úplne malým alebo sa to môže dotýkať celého vesmíru. Myslím si, že najlepšie tvorivé práce v u mení, vo vede, v literatúre, vo filozofii vznikli v takomto okamihu.*
- *Moje spoločenskovedné a politické eseje sa zamerali na zmenšovanie krutosti a nevedomosti v ľudských záležitostiach. Moje abstraktnejšie state vyvierajú zo snahy o poznanie, z hľadačstva, ktorému sa nekladú žiadne zábrany.*
- *Láska a poznanie ma viedli k nebesiam. Ale súcitiť ma vždy vrátil späť na zem. Echá výkrikov bolesti sa odrážali v mojom srdci. Vyhladované deti, obeť mučenia tyranmi, bezmocní starí ľudia, to nenávidené bremeno ich synov a celý svet osamelosti a chudoby a bolesti sa vysmieávajú tomu, čo mal byť ľudský život. Chcem zmierniť toto zlo, ale nemôžem, a tak tiež trpím.*
- *Som presvedčený, že vedecké poznanie nikdy nemôže spôsobiť zlo. Tvrdím však a to veľmi dôrazne, že **poznanie neporovnateľne častejšie prináša úžitok ako škodu, a strach z poznania je oveľa škodlivejší ako poznanie.***
- *Schopnosť rozumne využívať voľný čas je znakom najvyššieho stupňa kultúry.*
- *Logika je mladosťou matematiky a matematika je mužným vekom logiky.*
- *Smutné je, že hlupáci sú takí sebaistí a ľudia múdri tak plní pochybností.*
- *Ak zostane svet naplnený zlobou a závišťou, bude tým hroznejší, čím bude vedeckejší.*

(dmj)

Tomáš Garrigue MASARYK

(7. 3. 1850 – 14. 9. 1937)

T. G. Masaryk.

Politika bola pre neho vedou i umením. Bol skôr mužom činu než systematického slova. Dobre odhadoval duchovný stav spoločnosti. Založil československý štát ako trvalú výzvu pre zodpovedné a slobodné občianstvo. Do jeho základov vdýchol ideu mravnosti a pravdy. Vždy rešpektoval skutočnosť, jej rôznorodosť, individuálnu svojbytnosť a svojprávnosť, smeroval k hľadaniu mravných hodnôt a noriem. Spojil v sebe osobu politika a mysliteľa, ktorý pôsobí ideami a dôvodmi, nechá hovoriť fakty a na nich ukazuje význam i zmysel vecí a javov. Vytrvalo ponúkal iniciatívu dobrej vôle a vzájomného porozumenia. Hľadal pravdu, veril v ľudskosť a demokraciu, plnil najvyšší príkaz lásky k blížnemu.

Z myšlienok

- ♣ *V poznaní pravdy, v mravnom poriadku, v účinnej láske máme už v tomto živote podiel na večnosti... Humanita sa snaží upraviť pomery zákonom a systémom.*
- ♣ *V demokracii nesmie byť človek človeku prostriedkom, ale spolupracovníkom vo vzájomnej službe. **Základ demokracie: slobodná kritika a verejná kontrola.***
- ♣ *Vo všetkom, i v politike, záleží na hodnote celého človeka, na úrovni spolupráce a spoluzodpovednosti.*
- ♣ ***Pravdivosť – to je tajomstvo sveta a života, to je sviatosť náboženská i mravná.***
- ♣ *Nad všetko má platiť: pracovať. Iba prácou sa človek stáva osobnosťou, charakterom, stáva sa samostatným. Bez práce nemáme nikdy dost dôvery v seba. Prácou sa vyrovnávame s vrodenu násilnosťou. Láska k blížnemu, to je práca, aj láska je prácou...*
- ♣ *Poznávanie je mravná povinnosť, podobne ako láska a služba blížnym... Každá pravda je alebo raz bude dobrá pre život... Pravda nie je nikdy v rozpore s mravnosťou... Dobre pozorovať a poznávať – na to je potrebná láska... Bez lásky a bez pravdy nemôže človek poznať človeka... V poznaní pravdy, v mravnom poriadku, v účinnej láske máme už na tomto svete podiel na večnosti.*
- ♣ *Dobrý program je dobrá vec; ale okrem toho musí byť preň čestný, statočný a múdry človek, ktorý má odvahu k zodpovednosti... Dobrého je v systéme sveta viac; ale to zlé cíti človek silnejšie.*
- ♣ *Naučiť sa myslieť – to je najlepšia príprava pre život... Ide o to, mať ten správny smer, ten zvyk, nútiaci človeka správne myslieť, postupovať k harmónii a jednotnosti.*
- ♣ *Človek je sám sebe, človek človeku, je hodnotnejší ako bytosť duchovná... Boh je hlavným a prvým predmetom nášho myslenia, poznávania a usilovania. Boh a duša. Jedno súvisí s druhým. **Duša a Boh to je pravý smer života...** Duša a hmota nestoja proti sebe. Duša, telo i hmota, celá skutočnosť sú nám dané pre poznanie. Dušu i hmotu máme viesť k vyššej dokonalosti.*
- ♣ *Mne nesmrteľnosť plynie z bohatosti a hodnoty ľudského života, ľudskej duše. Nedokážem, si predstaviť, že by taká krásna a jemná vec, akou je myslenie, poznávanie, zbožnosť, mravné úsilie, vnímanie krásy, celá vzdelanosť, že by sa to mohlo stratiť, že by to malo byť k ničomu.*

(dmj)

Pierre TEILHARD DE CHARDIN

(1. 5. 1881 – 10. 4. 1955)

Francúzsky mysliteľ i mystik, kňaz a paleontológ, vyštudoval filozofiu i teológiu, špecializoval sa na geológiu a paleontológiu, sa stal aj členom Akadémie vied v Paríži. Z vedy i mystiky čerpal názory o zmysluplnom poslaní ľudstva a každého človeka zvlášť. Napätie medzi prírodovedou a náboženstvom pretavil do predstavy trvalej evolúcie. Ponúkol predstavu Boha pre kozmos i ľudstvo ako organický spojený celok v neustálom vývojovom pohybe. Zanechal rozsiahle prírodovedecké (11 zväzkov) a filozoficko-náboženské (23 zväzkov) dielo (napr. *Ľudstvo ako jav*, *Miesto človeka v prírode*, *Budúcnosť človeka*, *Veda a zjavenie*, *Božské prostredie*, *Chuť žiť*). Je odhalením ustavičného vzostupu histórie sveta k väčšej a zložitejšej organizácii a k dokonalejšiemu vedomiu. Jeho myšlienkové úvahy sú odrazom skvelého rozumu a intelektuálnej poctivosti, prejavom vášnivej lásky k človeku, prírode i Bohu. Mal vieru i vedu v rovnakej úcte. Ponúkol modernému človeku kozmický rozmer pre jeho chápanie a ďalšiu činnosť, pre dôvernú blízkosť vesmíru a človeka. Vykonal pokus o syntézu vedy a viery, zeme a nebies, ducha a hmoty. Vytvoril novú dôveru v človeka, ukázal čínorodý zmysel pre svet smerujúci k Bohu. Pochopil, že vesmír a ľudstvo tvoria zmysluplný organický celok, v ktorom má primát psychika a myslenie. Človek získal postupným vývojom možnosť predvídať a vynachádzať. Vie, že vie. Jeho psychická reflexia je prejavom vrcholnej prírodnej komplexnosti a vzostupu vedomia. **Teilhard** spoznal, že vesmír aj s ľudstvom je jednotná dynamická sústava s nepretržitým vývojom. Hmota i duch sú spoločným dopĺňujúcim sa prejavom tajomnej vesmírnej energie, ktorá sa v čase a priestore neustále koncentruje, organizuje, uvedomuje, zosobňuje.

Z myšlienok

- *Naozaj je zasiahnutý slepotou ten, kto nevidí šírku pohybu, ktorý ďaleko prekročil hranice prírodovedy, postupne zasiahol a naplnil chémiu, fyziku, sociológiu a dokonca i matematiku a dejiny náboženstva. Všetky oblasti ľudského poznania sa jedna po druhej pohli, spoločne strhnuté tým istým základným prúdom smerom k štúdiu vývoja. Evolúcia, to nie je už teória, systém ani hypotéza, ale ďaleko viacej: to je odteraz všeobecná podmienka, ktorej sa musia podriaďovať a ktorej musia vyhovovať všetky teórie, hypotézy i systémy, ak majú byť mysliteľné a správne. Svetlo, čo osvetľuje všetky fakty, zakrivenie, ktoré musí prijať všetky črty – to je evolúcia... Evolúcia je skvelý prostriedok byť viac Božím a viac sa Bohu dávať, v pohybe cítiť a objavovať svojho Boha... Neexistuje nič až po najvyššie stojacu ľudskú dušu, čo by nepodliehalo zákonu evolúcie.*
- *Ľudský svet je pásmom neustálej duchovnej premeny, v ktorom sa všetky nižšie skutočnosti a sily bez výnimky zjemňujú a pretvárajú vo vnemy, city, myšlienky, v schopnosť poznávať a milovať... Čím viac sa človek stáva človekom, tým viac je korisťou stále výslovnejšej, stále čistejšej, stále nesmiernejšej potreby klaňať sa... Čím sa nám svet javí nádhernejší a oslavnejší, tým nádhernejšie môže pre veriaceho človeka žiariť svetlo Boha.*
- *Boh nie je ďaleko od nás. V každej dobe na nás čaká v jednaní, v okamžitej činnosti... Božské do nás vniká, preniká nás a utvára prostredníctvom všetkých stvorených vecí bez výnimky... Ľudský svet je pásmom neustálej duchovnej premeny, v ktorom sa všetky nižšie skutočnosti a sily bez výnimky zjemňujú a pretvárajú na vnemy, city, myšlienky, na schopnosť poznávať a milovať... Duch sa rodí v lone a vo funkcii hmoty.*
- *Som presvedčený, že vesmír je v stave vývoja. Som presvedčený, že vývoj smeruje k duchu. Som presvedčený, že duch dosahuje svoju dokonalosť v osobnej skutočnosti. Som presvedčený, že najvyššia osobná skutočnosť je univerzálny Kristus... V takom vesmíre, kde všetko usiluje o postupné vytváranie ducha, ktorého Boh pozdvihuje ku konečnej jednote, nadobúda hmatateľná realita každého diela ceny posvätenia a spojenia s Bohom.*
- *Veda a zjavenie nemôžu ďalej plniť svoje funkcie inak, ako v pohybe, ktorý ich unáša k vzájomnému stretnutiu...Tvárou v tvár svetlu a pravde existuje absolútna povinnosť hľadať a bádať... Slúžiť Bohu znamená venovať sa telom i dušou tvorivému činu, aby sme svet zdokonaľovali usilovnou prácou a skúmaním.*
- *Existuje spoločenstvo s Bohom skrz svet... Cenu má len verná činnosť pre svet – v Bohu... Pred nami je život.*

(dmj)

Boris PASTERNAK

(10.2.1890 – 30. 5. 1960)

Hlbavý ruský básnik a prozaik s precíteným intelektom, vychádzal vo svojej tvorbe z pocitov a túžob jednoduchých ľudí. Jeho lyrika má vysokú poetickú kultúru založenú na vrstvení zložitých vzťahov medzi dojmom a obrazom skutočnosti. Filozofický nadhľad umocňoval intelektuálnu podstatu jeho predstavivosti, ktorá tlmočila jednotu človeka s prírodou, poznanie, že život človeka je najväčším ľudským dielom a výtvorom. Románom *Doktor Živago*, ktorý je rezom do mravnosti a charakternosti svojej doby, splatil dlh svojim súčasníkom. Aj za prozaické diela pripomínajúce umenie veľkých ruských autorov mu navrhli Nobelovu cenu za literatúru (1958), ktorú **Pasternak** vo vtedajšom Sovietskom zväze odmietol. **Pasternak** vyhranil životopisnú literatúru do osobnostných dimenzií a svojských umeleckých špecifík v obraze času a jeho aktérov veľmi sugestívne ako akt i fakt trvalej sebatvorby. Napríklad v sebevraždach odhalil smútok, keď človek nevie, komu patrí utrpenie bez trpiaceho, alebo uvidel chaos a v úľaku cívol a vložil hlavu do slučky ako pod vankúš. Talent i utrpenie ako všetko na svete musí prekonávať seba, aby bolo samo sebou.

Z myšlienok

- *Vo všetkom vniknúť chce sa mi do jadra veci. V práci a taktiež v hľadaní ciest a zmätkov v srdci. Do podstaty dní minulých, do príčin prvých, do jadra, ta, kde vzniká dych, do pulzu krvi. A stále chcem ja v rukách mať osudu nite, žiť, myslieť, cítiť, poznávať tajomstvá skryté.*
- *Život okolo nás sa stále mení a ja si myslím, že by bolo dobre podľa toho meniť aj názor – prinajmenšom raz za desať rokov. Veľká, čo i hrdinská oddanosť jednému hľadisku je mi cudzia – je to nedostatok pokory.*
- *Umenie naplňajú všeobecne známe veci a ošúchané pravdy. Hoci všeobecne známe zásady môže použiť každý, dlho čakajú na uplatnenie a nevedia sa presadiť. Na všeobecne známou pravdu sa môže málokedy, raz za sto rokov usmiať šťastie, a vtedy sa uplatní... Najpozoruhodnejšie objavy sa robili vtedy, keď obsah, prepĺňajúci umelca, mu nedal zamyslieť sa a v náhlivosti vyriekol svoje nové slovo starým jazykom, pričom si neuvedomil, či je starý, alebo nový.*
- *Pochopil som, že biblia nie je natoľko kniha s nemenným textom, ako skôr zápisník ľudstva, a že také je všetko, čo je nepominuteľné. Nie je životaschopná vtedy, keď je záväzná, ale keď je vnímavá ku všetkým pripodobneninám, ktorými na ňu pozerajú vychádzajúce storočia. Pochopil som, že dejiny kultúry sú reťazcom rovníc v obrazoch, ktoré v dvojiciach spájajú najbližšie neznáme so známym, pričom tým známym, stálym pre celý rad je legenda, ktorá je základom tradície, a tým neznámym, vždy novým je aktuálny moment súčasnej kultúry.*
- *Nezaujímam sa o človeka, ale o jeho obraz.*
- *Mojím cieľom je postihnúť tok života ako taký, život ako celok, ako som ho ja videl a prežil... Vždy ma prekvapovalo, že to, čo je dané, čo je zákonité, nikdy nevyčerpalo skutočnosť doplna – život vždy prekypoval zo všetkých nádob.*
- *V Živagovi som chcel zaznačiť minulosť a zároveň vzdať hold krásnym a citovým stránkam vtedajšieho Ruska.*
- *Treba žiť naplno, pozeráť vpred a čerpať zo živých zásob, ktoré spolu s pamäťou vytvárajú zabudnutie.*
- *Človek, jeho činnosť musia obsahovať prvok nekonečnosti, ktorý dodáva javu určitosť, charakter... Zjavnosť prítomnosti je budúcnosť, a budúcnosť človeka je láska.*

B Pasternak

Antoine de SAINT-EXUPÉRY

(29. 6. 1900 – 31. 7. 1944)

Po štúdiu na námornej škole, *Antoine de Saint-Exupéry*, slúžil ako pilot letectva. Neskôr bol zamestnaný v rôznych leteckých spoločnostiach a lietal na rôznych linkách (napr. Toulouse – Dakar, Casablanka – Timbuktu, Buenos Aires – Ohňová zem). Po vypuknutí 2. svetovej vojny bol vojenským pilotom a jeho činnosť zavrátila tragická smrť. Nesmrteľným sa stal svojim literárnym dielom (napr. *Letec*, *Kuriér na juh*, *Nočný let*, *Zem ľudí*, *Malý princ*, *Citadela*). Neustále sa zaoberal ľudským údelom a túžbou odkryť zmysel vecí, sveta i ľudského života. Z bohatých životných skúseností pretavil do svojich literárnych výtvorov nielen praktické postrehy, ale aj podnetné duchovné poučenia. Úvahami pilota-filozofa odhalil netušené nadhľady pre zápas o väčšiu zodpovednosť človeka so svojim osudom. Jeho pracovné a osobné skutky odrážali príkazy svedomia, viedli ku zmyslu existencie, naznačovali vždy niektorú zvrchovanú ľudskú hodnotu. Vedel, že nie je dôležité, čím človek je, ale čím by mohol byť.

Z myšlienok

Snažme sa obohatiť spoločnosť, pretože len to zase obohacuje človeka.

Pravdu treba vyhľádať ako studňu... Dobré vidíme iba srdcom.

Mám rád, keď človek vydáva zo seba svetlo.

Iba duch zúrodňuje rozum... Rozum má cenu, iba ak slúži láske.

Človek si myslí, že prejavy života sa riadia výpočtom... výpočty sú iba plášťom jeho túžby...

Človek spoznáva sám seba, keď zápasí s prekážkami.

Budeš navždy zodpovedný za to, čo si k sebe pripútal.

- *Podmienkou šťastia je zápas, námaha a vytrvalosť.*
- *Modlitbou je každý skutok, ak človek ponúka sám seba, aby sa uskutočnil.*
- *Katedrála je niečo iné než súhrn kameňov. Je geometriou a architektúrou... Najrozličnejšie kamene slúžia jej jednote.*
- *Dávať zo svojho srdca, to je akoby vyklenúť most cez priepasť svojej samoty.*
- *Milovať neznamená, že sa dívame jeden na druhého, ale dávať sa spolu rovnakým smerom.*
- *Priateľ je predovšetkým ten, kto neodsudzuje.*
- *Myšlienky majú takú hodnotu, akú majú ľudia.*

Ak kladieme svoj kameň k ostatným, pomáhamo stavať svet.

Ak máme dávať lásku, musíme začať obetou.

Ak prijímaš utrpenie – rastieš.

Ak dávaš, nič nestrácaš. To, čo máš, sa tým naopak rozmnožuje.

Ak je človek uzavretý do seba, stáva sa chudobným.

Ak sa má človek oslobodiť, najcennejšie je naučiť ho to, aby sa sám ovládal.

Ak sa jedinec nadchne svojou vlastnou dôležitosťou, cesta sa hneď zmení na múr.

- *Láska k blížnemu je povinnosťou voči Bohu cez jednotlivca akokoľvek bezvýznamného.*
- *O láske sa nehovorí, láska je.*
- *Kto skrz Boha miluje všetkých ľudí, miluje každého z nich nekonečne viac než ten, kto miluje jedného a len jeho zahrňa do úzkeho okruhu svojho záujmu.*
- *Keď vstupuješ do chrámu, Boh ťa neodsudzuje, ale objíma... Túžiš byť – budeš až v Bohu.*
- *Čím viac dávaš v mene lásky, tým viac rastieš... Skutočná láska začína tam, kde za to nič nečakáš.*
- *Vnútorň poklad sa neodovzdáva slovami, ale postupnosťou lásky.*

Tvoja pyramída nemá zmysel, ak nekončí v Bohu... Nežijeme z vecí, ale z ich zmyslu... Tvoj zmysel je vytváraný zmyslom pre druhých...

(dmj)

Milan Rastislav ŠTEFÁNIK

(21. 7. 1880 – 4. 5. 1919)

Vyštudoval na Karlovej univerzite v Prahe filozofiu a astronómiu, obhájil (1904) doktorát na tému *O novej hviezde v súhvezdí Cassiopeie v roku 1572*. Stal sa spolupracovníkom prof. J. Janssen na observatóriu v Meudone pri Paríži. Tam skonštruoval (1906) spektroheliograf. Zaoberal sa výskumom Slnka, pozorovaním planét a meteoritov (Mont Blanc), absolvoval cesty na pozorovanie zatmenia Slnka (Španielsko, Turkestan, Tichomorie, Alžírsko, Brazília, Ekvádor). Na Tahiti pozoroval prechod Halleyovej kométy pred Slnkom, vybudoval tam (1910/11) dobre vybavené observatórium. Napriek iba niekoľkoročnému pôsobeniu medzi astronómami (1905–1914) sa stal uznávaným pozorovateľom z observatórií vo veľkých nadmorských výškach, spracoval podnetné príspevky do význačných astronomických časopisov. Dostal aj cenu Francúzskej astronomickej spoločnosti. Získal francúzske občianstvo (1912). Po vypuknutí prvej svetovej vojny nastúpil do vojenskej leteckej školy v Chartres (1915). Stal sa vojnovým pilotom, leteckým dôstojníkom. Bojoval na srbskom fronte, organizoval meteorologickú frontovú službu. Získal ocenenie Čestnej légie (1917) i hodnosť brigádneho generála (1918) Budovanie čs. vojenských jednotiek v zahraničí sa stalo osou jeho ďalšieho života. Vstúpil do československého zahraničného odboja (1915). Sprostredkoval oficiálne prijatie T. G. Masaryka u francúzskeho ministerského predsedu, začal pôsobiť v Národnej rade československej. Organizoval čs. légie v Rusku (1916/17), Taliansku, USA (1917). Osobnými intervenciami pripravoval na úradoch "otvorené dvere". Zastával diplomatické funkcie, cestoval, organizoval, pripravoval novú slobodu i samostatnosť. V Paríži podpísal 18. októbra 1918 *Prehlásenie nezávislosti československého národa*. Stal sa ministrom vojny ČSR. Zahynul pri prílete na Slovensko, keď sa nečakane zrútilo lietadlo neďaleko Vajnora pri Bratislave. Astronóm, generál a diplomat, demokrat a humanista, sa stal osobnosťou hodnou pozornosti a úcty. Dokázal si získať dôveru medzi vzdelancami i prostými ľuďmi.

Z myšlienok

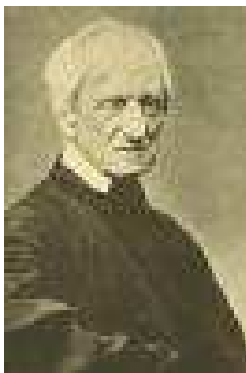
- *Hviezdy riadia môj život, ony mi privolávajú: slúž kráse a šír šťastie... Kto kráča energicky a vedomý si cieľa, ovláda svoj osud takmer dokonale.*
- *Generálske hviezdy veľmi rád obetujem skutočnému svetu hviezd... Verím vo vývoj vedy a preto vo vývoj všetkého, čo je šlachetné a človečenstvu prospešné... Mne značí veda organizáciu, poctivú snahu líšitiť hádanku existencie, dať maximum obsahu nášmu životu.*
- *Národ náš vždy sústavne, húževnato obhajoval ideu všeludskej spravodlivosti s vedomím, že tento ideál dosiahne disciplinovaným úsilím, vrúcnosťou a pravdivosťou duše. Myšlienka slobody, myšlienka boja proti násiliu vinie sa ako zlatá niť všetkými obdobiami našej minulosti... usilujme sa o riešenie všeludských problémov, usilujme sa o triumf pravej lásky.*
- *Cieľom je úsilie: byť mravným, aby mravnosť bola prehlbená, teda intelektuálnym zdokonaľovaním viesť v harmóniu seba so zákonmi sveta... Obsahom životným môže byť úsilie a láska ... Zostanem vždy svoj verný kultu pravdy, krásy, energie, sily...*
- *Mojou jedinou ctižiadostou je snaha využiť každý okamih na rozvoj schopností srdca a ducha... Účelne a logicky žije len ten, kto využíva každý okamih na prehlbenie intelektu. Čím bystrejší je náš um, čím väčšie je množstvo, v nás spracovaných vedomostí, tým hlbšia je súdnosť človeka, tým jasnejšia je a vrúcnejšia jeho pomoc vonkajšiemu svetu.*
- *Niet slobody, kde niet vzdelania a charakteru... Konanie dobra! Toť ten kameň múdrosti... Je potrebné ľudí učiť veriť, je potrebné ich milovať napriek všetkým chybám, je potrebné učiť ich milovať, ale je nevyhnutné tiež pracovať a učiť iných pracovať!*
- *Nie je jednoducho možné, aby všetko vynaložené úsilie, všetko prežité utrpenie bolo márne, aby mal byť koniec všetkým nádejam vo víťazstvo ideálov.*
- *Búrliový bude môj život a plný zápasu. So šťastím by som sa delil, ak však padnem, chcem padnúť sám... žil som večnosť v sekundách.*
- *Veriť, milovať, pracovať... Je treba ísť. Neustále ísť...*

(dmj)

John Henry NEWMAN

(21. 2. 1801 – 11. 8. 1890)

Osud mu dožičil holandsko-židovských a francúzsko-kalvínských predkov. Vyrastal v prostredí s liberálnym anglikánskym duchom. Vyštudoval Trinity College v Oxforde. Stal sa kazateľom, novinárom, filozofom a historikom, dosiahol významnú univerzitnú i cirkevnú kariéru. V roku 1845 bol prijatý do katolíckej cirkvi, keď sa predtým (1841) rozišiel s anglikánstvom a určitý čas žil asketickým mníšskym životom. Stal sa katolíckym kňazom a neskôr aj kardinálom s heslom: *Srdce hovorí k srdcu*. Okrem zásluh na poli náboženskej

obrody získal aj ocenenia za vycibrený štýl v anglickej literatúre. Na náhrobnom kameni má napísané: *Z tieňov a obrazov k pravde*. Jeho duchovné texty svedčia o hĺbke života z viery, sú usmernením a porozumením pre život kresťanov vo svete. Newman bol priateľom otvoreného dialógu, rozvážneho postoja nenarúšajúceho bratskú lásku. Vytušil, že jednotu viery bude možné nájsť aj bez bolestných redukcií, ak dokážeme ako kresťania hlbšie žiť podľa evanjelia, v intenzite a plnosti naozajstnej neformálnej viery, v osobnom prežití nádeje a lásky.

Z myšlienok

- *Kresťan je človek, ktorý túži po Kristovi – nie po zisku alebo vyznamenaní, moci, sláve alebo úžitku... Veríme, pretože milujeme.*
- *Volanie sa nedeje len raz, ale často. Kristus nás volá po celý náš život... Zostaň pri mne, aby som sa stal svetlom a žiaril pre druhých.*
- *Ako západ slnka vyvolá hviezdy na oblohu, tak pozorujeme ako sa rozžarujú veľké myšlienky, ktoré – zatiaľ čo vládne nevera – ľudia rozličných náboženstiev pozdravujú ako svoj spoločný majetok i za vlády nevery.*
- *Kto sa vzdiali od Boha, neuniká jeho moci, vymyká sa len z jeho lásky... Zem i nebo sú iba závojom medzi ním a nami.*
- *Býva veľa udalostí, ktorých zhodu si nemožno vysvetliť čírou náhodou, ale z rozumných príčin ich možno považovať za varovný hlas Boží.*
- *Život je krátky, smrť je istá. A svet, ktorý príde, je večný.*
- *Žiť tu na zemi znamená meniť sa. Byť dokonalým znamená prejsť mnohými zmenami.*
- *Okolo seba máme viac ako dost dôkazov, že oddelenie cirkví je v hlbšom základe skazenosťou srdca.*
- *Ako pápež, tak aj posledný veriaci podliehajú majestátu svedomia.*
- *Vyznanie bez poslušnosti je len klam a predstieranie.*
- *Podajte mi kríž. Chcem zomrieť sám so svojím Bohom.*
(dmj)

Louis PASTEUR

(27.12.1822–28.9.1895)

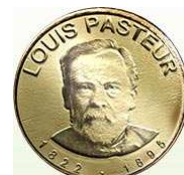
Francúzsky chemik a bakteriológ, položil základy stereochemie, imunológie a mikrobiológie. Študoval optickú aktivitu kyseliny vinnej. Dokázal, že kvasenie je druh látkovej premeny živých organizmov. Vypracoval laboratórne metódy pestovania mikroorganizmov. Odhalil spôsoby sterilizácie, aj možnosti očkovania proti slezinovej sneti a besnote. Pôsobil ako prof. fyziky v Dijone (1848), bol riaditeľom *École normale* v Paríži (1854), profesorom chémie na *Sorbone*. Od roku 1862 bol členom *Akadémie prírodných vied*, od roku 1873 *Francúzskej lekárskej akadémie*. Od roku 1888 viedol *Ústav pre štúdium infekčných chorôb (Pasteurov ústav)*. Ukázal,

že poznanie je spoločným dedičstvom celého ľudstva. So svojou trpezlivosťou, systematickosťou, neuhastiteľnou vedychtivosťou sa stal symbolom sily ľudského ducha. Zanechal svetu nehnynúce výsledky svojej práce, ktoré naďalej pomáhajú celému ľudstvu v boji proti nákazlivým chorobám.

Z myšlienok

- *Na poli výskumu náhoda žičí len pripravenej mysli. Treba byť ustavične pripravený na to, čo nám môže priniesť náhoda.*
- *Nízki duchovia podceňujú vo vede všetko, čo nemá bezprostredné upotrebenie.*
- *Veda by mala byť najvyšším ideálom každého národa, lebo prvou bude vždy tá krajina, ktorá v oblasti myslenia a ducha predíde ostatných.*
- *Naplňajú ma dva hlboké dojmy. Prvý z nich je, že veda nepozná vlasť. Druhý pojem je ten, že veda síce nemá vlasť – ale vedec ju má.*
- *Vedieť žasnúť je prvým pohybom ducha k objavu.*
- *V oblasti pozorovania náhoda praje len tým, čo sú na ňu pripravení.*
- *Vážte si kritického ducha. Sám osebe síce neinšpiruje k novým myšlienkam alebo grandióznym činom, ale bez neho stojíte na nepevnej pôde.*
- *Čo sa osvedčí v laboratóriu, osvedčí sa aj v praxi.*
- *Keď po nekonečnej námahe a úsilí dosiahneme napokon istotu, pocítíme najväčšiu radosť, akú človek môže zažiť.*
- *Málo poznania nás od Boha vzd'áľuje, veľa vedy nás k nemu opäť približuje.*

(dmj)

Niels BOHR

(7.10.1885 – 18.11.1962)

Vybudoval obraz sveta vo vnútri atómu, prispel k tomu, aby sa dal popísať číselne, aby bol vyjadrený matematicky. Svojimi princípmi komplementarity a korešpondencie otvoril cestu pre poznanie mikrosvetu a postavil most medzi klasickou a kvantovou fyzikou. Spojil tri odľahlé oblasti fyziky: spektroskopiu, atómovú fyziku a kvantovú teóriu. Prispel k teórii atómového jadra, sprehľadnil teoretický základ periodickej sústavy prvkov. Vtlačil výraznú pečať fyzikálnemu mysleniu 20. storočia.

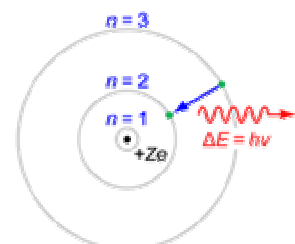
Mal neobyčajnú silu vnútorného pohľadu, vedel sa vcítiť do fyzikálnych skutočností. Spoznal, že pri hľadaní harmónie sveta sme v dráme života súčasne divákmi i hercami. Objavil reálnu skutočnosť ako kvalitatívne diferencovanú, pestrú, bohatú na výchyľky, náhody i paradoxy. **Bohr** uznal, že človek tento svet vykladá nielen zvonka, ale aj v hlbokej ponorenosti do neho.

Pozorne študoval správanie sa hmoty na úrovni rozmerov atómov. Celá mnohofarebnosť sveta sa dala opísať jednotne kvantovými skokmi v atóme. Chcel získať neprotirečivú mechaniku mikrosvetu. Takto nezlučiteľné javy sa navzájom dopĺňajú a tým o sebe podávajú určitú spoločnú predstavu. Pri popise javov v atóme treba zohľadniť aj interakciu objektu s makrosvetom. To, čo my vlastne môžeme zistiť, je v skutočnosti vzájomné pôsobenie rozličných systémov. V princípe korešpondencie vyslovil **Bohr** požiadavku, aby kvantová fyzika dávala tie isté výsledky ako klasická fyzika v limite veľkých kvantových čísel. Pochopil, že vnútro hmoty je svetom pravdepodobnostných zákonitostí. Skutočnosť je oveľa fantastickejšia, než sme schopní vidieť cez úzke štrbiny, ktoré predstavujú naše zmysly a náš jazyk.

Z myšlienok

- ❖ *Nikdy som sa nebál ukázať mladému človeku, že sám som hlúpy. Nikdy som sa nebránil vyhroteniu rozdielnych a navzájom si odporujúcich stanovísk. Bol som vždy proti tomu, aby sa vyslovovali „konečné a určité“ sudy. Zdá sa mi, že otázku treba udržoval v stave neurčitosti a nikdy nestrácať zmysel pre humor.*
- ❖ *Znalcom je človek, ktorý na základe trpkých skúsenosti mohol spoznať všetky možné omyly, čo jestvujú na poli jeho špecializácie.*
- ❖ *Matematika sa podobá určitému druhu spoločného jazyka, uspôsobenému na vyjadrovanie vzťahov, ktoré buď nie je možné alebo je zložité objasňovať slovami.*
- ❖ *Výsledky ľudského rozumu musia slúžiť ľudstvu a nikdy nesmú byť použité na nehumánne ciele.*
- ❖ **Život bude vždy zázrakom. Mení sa však pomer medzi pocitom zázraku a odvahou ku snahe o porozumenie.**
- ❖ *Ak sa jedná o atóm, musí človek hovoriť rečou básnikov. Básnikom predsa tiež nezáleží na tom, aby popísali fakty, ale aby vytvárali obrazy.*
- ❖ *Vonkajší svet nemôžeme už len pozorovať, ale musíme ho prijať ako niečo, k vytváraniu čoho sami prispievame.*
- ❖ *Veda nie je zamestnanie, je to vášeň...*
- ❖ *Existuje veľké množstvo javov, ktorých vlastnosti sa dopĺňajú v tom zmysle, že poznanie jednej vlastnosti javu principiálne vylučuje možnosť poznania vlastnosti inej.*
- ❖ *Sú dva druhy pravdy: pravdy triviálne, pre ktoré sú opačné názory naprosto absurdné, a pravdy hlboké, ktoré sa poznajú podľa toho, že ich protikladom je zase pravda.*
- ❖ *Neexistuje žiadny kvantový svet. Existuje len abstraktný kvantový popis.*
- ❖ **Nehovorte Bohu, čo má so svojimi kockami robiť.**
(dmj)

Jan Amos KOMENSKÝ

(28. 3. 1592 – 15. 11. 1670)

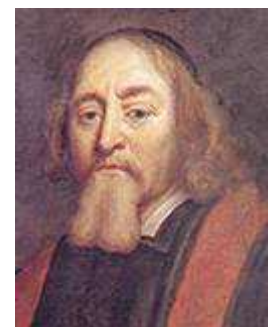

Najsvetovejší Čech, moravský Slovák, filozof a teológ, pedagogický a sociálny reformátor, humanista a mysliteľ, kozmopolita i vlastenec, žil ako večný cudzinec s hektickou aktivitou v Poľsku, Anglicku, Švédsku a v Holandsku. Poznal tri ciele výchovy: vedecké vzdelanie pre Poznani seba a sveta, mravná výchova pre ovládanie sa v osobnom živote a zbožnosť pre povznesenie ducha k Bohu. Vymedzil štyri základné cnosti: múdrosť, umiernenosť, statočnosť, spravodlivosť. Radil, aby sme hľadáním pravdy, dobra a krásy, s trpezlivou láskou, pracovito a nenásilne, kráčali k životnej múdrosti, radosti a šťastiu. Pochopil výchovu ako celkový systém vzdelania budovaný rozvíjaním ľudských činností na zásadách harmonického súžitia.

Z myšlienok

- *Všetci na jednom javisku velkého sveta stojíme a čokoľvek sa tu koná, všetkých sa to dotýka.*
- *Učiť možno slovami, vychovávať iba príkladom... Jediným učiteľom hodným toho mena je ten, ktorý vzbudzuje ducha slobodného premýšľania a rozvíja cit osobnej zodpovednosti.*
- *Múdri vždy považovali za najbezpečnejšiu cestu pokoja zabudnutie na utrpené krivdy... Nemilovať múdrosť znamená stávať sa hlupákom.*
- *Komukoľvek môžeš prospieť, prospievaj rád. Ak sa dá, tak aj celému svetu. Služiť a prospievateľ je vlastnosťou pováh vznešených.*
- *Pravda je iba jedna, ale blud má tisíce podôb... Sila pravdy vyzbrojená svetlom poznania je nepremožiteľná.*
- *Šťastný je človek, ktorého varuje cudzia chyba... Cnostiam sa možno naučiť tak, že sa neustále cnostne jedná.*
- *Nedopuť, aby ti zlí zabraňovali jednať správne. Ich chválou treba pohrdať, na cti utrhanie si nevšímať. Radšej byť od zlých nenávidený, než uctievaný.*
- *Kto nechce, aby bol vyučovaný, toho budeš márne vyučovať, pokiaľ v ňom neprebudíš úprimný záujem o učenie sa.*
- *Buď príjemný a milý tvárou, vlúdny a zdvorilý v spôsoboch, prívetivý a pravdovravný, vrúcny a úprimný srdcom. Miluj a budeš milovaný.*
- *Ak sa má človek stať naozaj človekom, musí sa vzdelávať... Šťastný národ, ktorý je bohatý dobrými školami.*
- *Ak nerozumieš veciam, ktoré sa skrývajú za slovami, nebudeš múdry, len papagáj.*
- *Teória zostane len teóriou, pokiaľ nepristúpime k činu.*
- *S temnotami nie je treba nijak zvlášť zápasiť, ak sa prinesie svetlo, pretože ustúpia sami od seba.*
- *Nesľubuj, že vykonáš, nehonos sa, že si vykonal, ale ponechaj svojim skutkom, aby za teba hovorili.*

(dmj)

Joseph Rudyard KIPLING

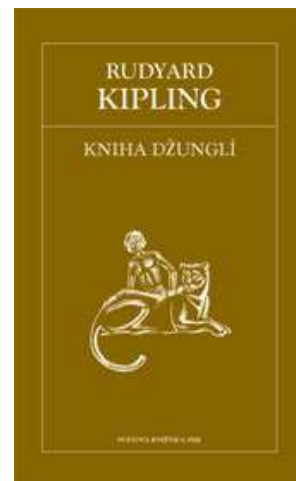
(30. 12. 1865 – 18. 1. 1936)

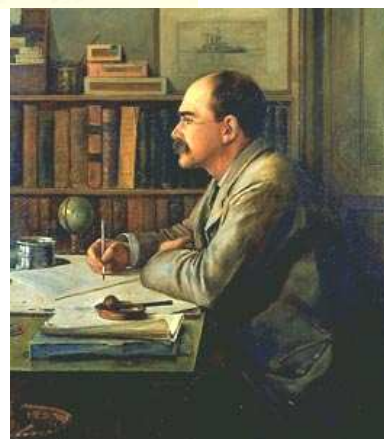
Anglický spisovateľ a básnik sa narodil v Bombaji, podnikol cesty do Číny, Japonska i USA. Zamýšľal sa nad osudom civilizácie, uprednostňoval ľudskosť a miernosť. Vo svojich románoch, poviedkach i básničkách (Např. *Kim*, *Knihy džunglí*, *Balady z kasární*) ponúkal oslavu mužnosti, obetavosti, vytrvalosti, odvahy aj skromnosti. V básni *Ak* (1895), určenej pre svojho syna, až baladicky a hymnicky vyjadril ideál statočnosti pravého muža. Za pozorovaciu schopnosť, tvorivú predstavivosť a umelecké zobrazenie v literárnej tvorbe získal (1907) Nobelovu cenu.

Z myšlienok

- * *Podľa zákona džungle trest uzaviera účet. V džungli nemá miesto posudzovanie či spochybňovanie trestu.*
- * *Čo môžu vedieť o Anglicku ľudia, ktorí poznajú iba Anglicko?*
- * *Počítaj so životnými skúsenosťami, ale vždy buď pripravený aj na výnimky.*
- * *Chceš realizovať svoje sny? Prebuď sa!*
- * *Ak máte v sebe prostú krásu a nič iné, máte asi to najlepšie, čo Boh stvoril.*
- * *Ak žena niečo tuší, býva omnoho bližšie pravde, ako keď muž niečo s určitosťou vie.*
- * *Slová sú najsilnejšou drogou ľudstva.*

*Ak jasnú myseľ nestratíš,
keď všetci navôkol blázniac obvinia ťa v zlosti,
v nevere iných ak sám dokážeš si veriť,
no zvážiť aj iných pochybnosti,
ak vládzeš čakať, neznaviac sa pritom,
ľžu neodpovieš, ak ťa oklamali,
nenávisť druhých nesplatíš tým citom,
no nebudeš sa tváriť dokonaly,
ak dokážeš sniť, neďať však snom vládu,
myslieť, no dumy neurobiť cieľom,
do očí pozrieť víťazstvu i pádu,
a rovnaký byť k tým dvom nepriateľom,
ak zvládzeš počuť nožmi pokrivené,
v nástrahu bláznom priame svoje slová,
ak z ruín vecí, čo žil si len pre ne,
zodratou dlaňou tvoriť začneš znova,
ak dokážeš dať výhry na hromádku
a staviť všetko na jeden ťah kariet,
prehrať a začať znova od začiatku
a slova o tej strate neprevravieť,
ak dokážeš dať povel srdcu, svalom,
nech slúžia ďalej, aj keď odumreli,
kráčať, keď nič už v tebe nezostalo,
len vôľa, ktorá vydržať im velí,
ak udržíš si hrdosť vraviac k davu,
prostotu zasa, kráľmi obklopený,
ak nezohne ti hnev, či priazeň hlavu,
ak napriek úcte nik ťa neprecení,
ak vtesnáš pritom do minúty prísnej,
šesťdesiat sekúnd behu z celej sily,
tvojou sa stane Zem i poklady z nej
a bude z teba človek, syn môj milý!*

(dmj)

Jednoduché vety významných osobností (2015)

Chcete na svete vyniknúť? Musíte pracovať, zatiaľ čo sa ostatní bavia.

W. CHURCHILL (30.11.1874–24.1.1965)

Opatrné a hlboko úctivé musí byť naše jednanie, s ktorým sa približujeme k človeku.

A. DELP (15.9.1907–2.2.1945)

Duchovná sloboda, ktorú človeku nikto nemôže zobrať, robí život zmysluplným a dáva mu zámer i cieľ.

V. FRANKL (26.3.1905–2.9.1997)

Náhoda je kvet poézie na strome všedného života.

H. ANDERSEN (2.4.1805–4.8.1875)

*Hĺbke a pravosti viery osoží, keď sa spája s myslením a nikdy sa ho nevzdáva...
Úprimnosti viery musí zodpovedať smelosť rozumu.*

K. WOJTYLA – Ján Pavol II. (18.5.1920–2.4.2005)

Existujeme v situáciách – tie sú obyčajne medziľudské a spoločenské – a tie na nás pôsobia; avšak to, ako existujeme v nich, je zásadnou vecou našej voľby.

J.-P. SARTRE (21.6.1905–15.4.1980)

Všetko, čo vravíš, hovorí o tebe: práve keď hovoríš o druhých...

P. VALÉRY (30.10.1871–20.7.1945)

Pre tých ktorý veria v Boha, je vysvetľovanie zbytočné. Pre tých, ktorí v Boha neveria, nie je možné vysvetlenie.

F. WERFEL (10.9.1890–27.8.1945)

Existujú dva hlavné problémy teórie poznania: otázka významu a otázka verifikácie.

R. CARNAP (18.5.1891–14.9.1970)

Pokrok nespočíva v tom, zručiť včerašok, ale zachovať tú jeho podstatu, ktorá má silu vytvoriť lepší dnešok.

J. ORTEGA Y GASSET (9.5.1883–18.10.1955)

Iba čestný nepokoj, zápas a práca, založené na láske je to čo sa dá nazvať šťastím.

L. N. TOLSTOJ (9.9.1828–20.11.1910)

Každé poznanie je zmesou vedy a viery, každé poznanie je viera... Veda je iba nevyhnutným a nedostatočným prvkom viery.

J. LACROIX (23.12.1900–27.6.1986)

PF 2015

Pre priateľov a priaznivcov spomienkových kalendárov
zostavil *Dušan Jedinák* z Topoľčian.